

УДК 330.15:332

ЗАКОНОМІРНОСТІ РОЗМІЩЕННЯ ПРОДУКТИВНИХ СИЛ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Совершенна Тетяна

Національний авіаційний університет, Київ

Науковий керівник – Белоусова Наталія, доктор економічних наук

Ключові слова: продуктивні сили, регіон, розміщення продуктивних сил, закономірності продуктивних сил.

Регіон – це територія, яка за сукупністю явищ або ознак відрізняється від інших територій і характеризується єдністю, взаємозв'язком елементів, що її складають, і цілісністю, що є закономірним результатом її розвитку [2].

Розміщенню продуктивних сил притаманні певні закономірності, які значною мірою впливають на розвиток галузей народного господарства, обсяги виробництва, географічне їх розміщення, ефективне використання природно-ресурсного потенціалу і, особливо, залучення до суспільно корисної праці наявного трудового ресурсного потенціалу, з метою ліквідації безробіття і зростання добробуту населення [1]. Закономірності розміщення продуктивних сил представляються як відношення між виробничою діяльністю людей і територією, на якій відбувається дана діяльність. Пізнання і практичне використання науково-методологічних закономірностей дозволяє вибрати найефективніші варіанти розміщення виробництва, раціонально організувати територію, відповідно до вимог регіональної економіки [3].

Існують наступні закономірності розміщення продуктивних сил:

1. Закономірність соціальної спрямованості розвитку продуктивних сил;
2. Закономірність раціонального розміщення виробництва;
3. Закономірність планомірності розміщення продуктивних сил;
4. Закономірність пропорційного розміщення продуктивних сил;
5. Закономірність комплексного розвитку розміщення продуктивних сил;
6. Закономірність територіального поділу праці;
7. Закономірність територіальної концентрації розміщення і розвитку продуктивних сил;
8. Закономірність економічної цілісності регіону;
9. Закономірність глобалізації та регіоналізації розміщення і розвитку продуктивних сил [4].

Регіоналізація, завдяки децентралізації господарства України, розвивається як особливий тип територіального управління економічними відносинами, а тому, в межах країни,

виражається в зростанні самоуправління розвитком національної економіки, зосередженні владних повноважень і господарської самостійності регіонів.

В регіонах безпосередньо реалізується соціально-економічна політика держави, в них здійснюється державна стратегія економічного розвитку та закладаються основи перспективного й ефективного їх зростання.

Регіоналізація сучасної ринкової економіки не тільки відображає реальну дійсність розвитку економічних відносин, зокрема в розміщенні продуктивних сил і розвитку регіональної економіки, а й породжують гострі проблеми, які необхідно враховувати при розміщенні продуктивних сил в процесі розвитку економіки України та її регіонів [4].

Україна має певні конкурентні переваги у світогосподарській системі: унікальний природно-ресурсний потенціал, який відіграє ключову роль у розвитку економіки країни, виробничий, людський та науково-технічний потенціалом, а тому має суттєві перспективи брати активну участь у глобальних економічних процесах. А наявність унікальних бальнеологічних природних ресурсів (Азово-Чорноморські, Карпатські та Поліські під комплекси) можуть сприяти обґрунтовано-перспективному розвитку регіонів у складі загальноєвропейського туристично-рекреаційного господарського комплексу [4].

Висновок

Отже, закономірності розміщення продуктивних сил – це об'єктивні причинно-наслідкові відносини між територією та продуктивними силами, відображення тяжіння окремих елементів продуктивних сил до територій з особливими характеристиками, і відображення специфіки територіальної організації діяльності населення і розселення. Знання закономірностей і їх практичне використання дозволяє вибрати оптимальний варіант розміщення виробництва, цілеспрямовано організувати господарську діяльність на території відповідно до вимог регіональної політики.

Список використаних джерел:

1. Теоретичні засади регіональної економіки. URL: <https://studfile.net/preview/5433122/>;
2. М.О. Джаман. Теорія економіки регіонів: Навчальний посібник. URL: https://pidru4niki.com/1584072062958/rps/teoriya_ekonomiki_regioniv;
3. Регіональна економіка: Навчальний посібник. URL: https://pidru4niki.com/1580112338760/rps/zakonomirnosti_printsipi_faktori_rozmischennya_produkktivnih_sil_formuvannya_ekonomichnih_regioniv;
4. Основні закономірності розміщення продуктивних сил. URL: <https://studfile.net/preview/5433122/page:6/>.